

ROZŁĘCZAĆ (39) *vb impf*

o oraz a jasne.

W inf -łącz- (2) *KarnNap*, *ArtKanc*, -łącz- (1) *CzechRozm*; *w pozostałych formach* -łącz-.

inf rozłączać, rozłączyć (3). ◇ *praes 1 sg* rozłączam (17). ◇ *2 sg* rozłączasz (1). ◇ *3 sg* rozłącza (6).

◇ *1 pl* rozłączamy (1). ◇ *3 pl* rozłączają (1). ◇ *imp 2 sg* rozłączaj (2). ◇ *3 sg* niech, niechaj rozłącza (8).

Sł stp, *Cn notuje*, *Linde XVI w.* (trzy z niżej notowanych przykładów) *s.v.* rozłączyć.

Rozdzielać, powodować rozstanie osób lub rzeczy dotąd pozostających w bliskim związku; separare Vulg, Mącz, Calep; disiungere, dispescere, dissociare, distinguere Mącz, Calep, Cn; seiugare Mącz; dirimere, discernere, divellere Calep (39) : Dispesco, Zganiam z páłtwiská/ też rozganiam/ rozłączam. Mącz 282d; Seiugo, Rozprzągam/ rozłączam. Mącz 381b, 147a, 178a; Dissocio – Rozłączam, łącze. Calep 333b; Distinguo – Rozdzielam, rozłączam. Calep 334a; Divello – Odiriwać, rozłączam, dziele. Calep 335a, 183a, 324a, 328a, 329a, 332a (11); WujNT 79; JanNKar H4v.

*rozłączać kogo, co (20): SeklKat K3; KrowObr 56v, 221; Leop Mar 10/9; Dissocio, Rošparam towarzystwo/ rozłączam/ rozdzielam [!]. Mącz 398b, 246b; BiałKat 111, 183v; BiałKaz K; CzechRozm 153; KarnNap F2v; w ziemi/ która iest Centrum á šrzodek wšyřtkiego/ łą zawarté kruřce [...] które ogień ták trybuie y rozłącza/ że [...] vřtáwicznie oddziela á ku górze pobudza Oczko 5v; trochę przedtym to powie dzieć [!] X(iądz# K(anonik) raczył: iż mowá tož znáczy co y řłowo: chociaž to záš rozłącza: mowę ludziom/ á Bogu záš řłowo/ dla tego iż řobie řyná podobnego rodzi CzechEp 143; WerKaz 284; ArtKanc V2v; WujNT Matth 19/6, Mar 10/9; JanNKar H4; [MurzNT Mar 10/9 (Linde *s.v.* rozłączyć); UstKořciel 172v; Czřálu też gorácořci w gromadzié chodzić páłterz nie ma im [owcom] dopuřczáć/ ále po trořze ie rozłączáć. Cresc 1571 557 (Linde *s.v.* rozłączyć)]. Cf rozłączać kogo z czego; Zwrot.*

rozłączać kogo z czego (1): A tym mař w wierze okořo zmartwyřtánia dzielnicę z Máchometany/ z řydy [...]/ y z inřzymi niewierniki: ktorzy Chryřtułá za Bogá práwego wyznáwáć niechcá: ále zá proroká thylo iego máia/ iáko Máchometani: álbo go z iednořci iřtnořci nierozdzielny bořtwá/ ktorá řón z Oycem záwřdy ma [...]/ obłędliwie rozłączáia BiałKat 181.

*W przeciwstawieniu: »złączyć (a. łączyć) ... rozłączać« [szyk 9:1] (10): SeklKat K3; Itąd mořesz obátryć/ iż tylko łámá wiárá nas złáta s Pánem Bogiem/ á łámo niedowiárřstwo nas rozłáta. KrowObr 56v; A przetož opuřci cřłowiek oycá řwego y mátkę/ á będzie řie dzierzał żony řwoiey/ y będą dwá w iednym cíele. A ták iuž nie řą dwoie/ ále iedno cíáło. Co tedy Bog złączył/ cřłowiek niecháy nierozłącza. Leop Mar 10/9; BiałKat 183v; BiałKaz K; Bo co BOg złącza cíáłem řie iednym řtawá/ á cřłowiek tego rozłączáć nie ma CzechRozm 153; WerKaz 284; By řię tego nikt nie ważył/ Rozłączáć, co Pan Bog złączył. ArtKanc V2v; WujNT Matth 19/6, Mar 10/9; [UstKořciel 172v; MurzNT Mar 10/9 (Linde *s.v.* rozłączyć)] [zwykle przekłady i nawiązania do Matth 19/6 i Mar 10/9, z wyjątkiem KrowObr].*

Zwrot: »z rozumem [kogo] rozłączać« = pozbawiać rozsądku (1): bo ták [Bóg] zwykł cřzynić/ kogo chce řkaráć/ z rozumem go pirwey rozłącza. LeszczRzecz A5.

Szeregi: »rozgraniczać i rozłączać« (1): Ták vczy Gribaldus trzech z ořobná/ Oycá/ řyná/ y Duchá řwiętego łączáć nie inřzym řpofobem: iedno iáko troie ludzi od siebie różnych [...] y vczył: Trzey řą/

trzey łą/ nie ieden iełt: trzech wyznawamy/ nie iednego: y przeto rozgraniczamy ie/ y rozłączamy
BiałKat 111.

»targać, rozłączać« (1): Czemułz ty tedy ten wyrok Duchá Świętego y to iedno ciáło/ thárgałz/
rozłątzałz/ y złą rzetzą nazywałz? *KrowObr* 221.

a. O śmierci (2) : I rzekł Sámuel: Przywiedźcie do mnie Agág krolá Amálech. I przywiedziono
prze deń Agág okrutnie tłufty á trzęłacy lie. Y rzekł Agág: Tákli tho rozłącza gorzka śmierć? [...] Y
zrąbał go w kęsy Sámuel przed Pánem w Gálgálá. *Leop 1.Reg* 15/32.

Zwrot: »rozłączać duszę z ciałem« = *zsyłać śmierć* (1): Nie dopułzczayże ná mię niełpodźiewáney
y nagłey śmierci: y nie rozłączay dułze moiey z grzełznym ciáłem moim/ áż wždy ią przyłtoynie/
przez święte Sákrámentá y świętości twoie omyię *LatHar* 146.

Synonimy: rozdzielać, rozejmować.

Formacje współrdzenne cf ŁĄCZYĆ.

Cf **ROZŁĄCZAJĄCY, ROZŁĄCZANIE**